This International Standard on Auditing 200, " Objective and General Principles Governing an Audit of Financial Statements" of the International Auditing and Assurance Standards Board, published by the International Federation of Accountants (IFAC) in January 2008 in the English language, has been translated into Lithuanian by the Lithuanian Chamber of Auditors in January 2009, and is used with the permission of IFAC. IFAC assumes no responsibility for the accuracy and completeness of the translation or for actions that may ensue as a result thereof. The approved text of all IFAC publications is that published by IFAC in the English language.

Šį Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos 200-ąjį Tarptautinį standartą auditui „Finansinių ataskaitų audito tikslas ir bendrieji principai", paskelbtą Tarptautinės buhalterių federacijos (TBF) 2008 m. sausio mėn. anglų kalba, Lietuvos auditorių rūmai išvertė į lietuvių kalbą 2009 m. sausio mėn. ir platina su TBF leidimu. Tarptautinė buhalterių federacija neprisiima atsakomybės už vertimo tikslumą ir išsamumą ar už veiksmus, kurie gali iš to kilti. Visų TBF dokumentų patvirtintas tekstas yra tas, kurį TBF paskelbė anglų kalba.

Šį Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos 200-ąjį Tarptautinį standartą auditui „Finansinių ataskaitų audito tikslas ir bendrieji principai“, paskelbtą Tarptautinės buhalterių federacijos (TBF) 2008 m. sausio mėn. anglų kalba, Lietuvos auditorių rūmai išvertė į lietuvių kalbą 2009 m. sausio mėn. ir platina su TBF leidimu. Tarptautinio standarto auditui vertimo procesas buvo apsvarstytas TBF, o vertimas atliktas pagal tvarką „*Leidimas tvirtinti, kad Tarptautinė buhalterių federacija apsvarstė Verčiančiojo procesą, naudojamą verčiant standartus ir gaires*“. Viso Tarptautinio standarto auditui patvirtintas tekstas yra tas, kurį TBF paskelbė anglų kalba.

# 200-ASIS TARPTAUTINIS STANDARTAS AUDITUI

# FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO TIKSLAS IR BENDRIEJI PRINCIPAI

(Šis standartas galioja 2006 m. birželio 15 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui)*

## TURINYS


| | Pastraipa |
|---|---|
| Įžanga | 1 |
| Finansinių ataskaitų audito tikslas | 2–3 |
| Finansinių ataskaitų auditui taikomi etikos reikalavimai | 4–5 |
| Finansinių ataskaitų audito atlikimas | 6–9 |
| Finansinių ataskaitų audito apimtis | 10–14 |
| Profesinis skepticizmas | 15–16 |
| Pakankamas užtikrinimas | 17–21 |
| Audito rizika ir reikšmingumas | 22–32 |
| Atsakomybė už finansines ataskaitas | 33–36 |
| Finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos priimtinumo nustatymas | 37–48 |
| Nuomonės apie finansines ataskaitas pareiškimas | 49–51 |
| Įsigaliojimo data | 52 |


200-asis Tarptautinis standartas auditui (TSA) „Finansinių ataskaitų audito tikslas ir bendrieji principai“ turi būti vertinamas atsižvelgiant į „Tarptautinių kokybės kontrolės, audito, peržvalgos, kitų užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų pratarmę“, kurioje apibrėžtas TSA taikymas ir galia.

* Priėmus 315-ąjį TSA „Įmonės ir jos aplinkos supratimas bei reikšmingo iškraipymo rizikų vertinimas“, 330-ąjį TSA „Auditoriaus procedūros, atliekamos atsižvelgiant į įvertintas rizikas“ ir 500-ąjį TSA „Audito įrodymai“ buvo padaryti atitinkami 200-ojo TSA pakeitimai. Atitinkami pakeitimai galioja 2004 m. gruodžio 15 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui ir buvo įtraukti į 200-ojo TSA tekstą.

Priėmus 700-ąjį TSA „Nepriklausomo auditoriaus išvada apie visą bendrosios paskirties finansinių atskaitų rinkinį“ buvo padaryti atitinkami 200-ojo TSA pakeitimai. Pakeitimai buvo įtraukti į 200-ojo TSA tekstą. Pakeisto 200-ojo 3 pastraipos paskutinio sakinio ir 37–48 pastraipos įgyvendinimas atidėtas iki įsigalios 800-asis TSA „Specialios sritys – specialios paskirties finansinių ataskaitų ir atskirų finansinės ataskaitos dalių, sąskaitų ar straipsnių auditas“ (peržiūrėtas ir perrašytas). Likusi pakeisto 200-ojo TSA dalis galioja 2005 m. gruodžio 15 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui.

Priėmus 230-ąjį TSA „Audito dokumentai“ buvo padaryti atitinkami 200-ojo TSA pakeitimai. Šie pakeitimai galioja 2006 m. liepos 15 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui, ir buvo įtraukti į 200-ojo TSA tekstą.

## Įžanga

1. Šio Tarptautinio standarto auditui (TSA) tikslas yra nustatyti standartus bei pateikti finansinių ataskaitų audito tikslą ir bendruosius principus apibrėžiančias nuorodas. Šiame standarte taip pat apibūdinama vadovybės atsakomybė už finansinių ataskaitų sudarymą ir pateikimą ir už taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, kuri standarte vadinama „taikoma finansinių ataskaitų sudarymo tvarka“.

## Finansinių ataskaitų audito tikslas

2. **Finansinių ataskaitų audito tikslas yra sudaryti auditoriui galimybę pareikšti nuomonę, ar finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.**

3. Finansinių ataskaitų auditas yra užtikrinimo užduotis, kaip apibrėžta Tarptautinėje užtikrinimo užduočių sistemoje. Šioje Sistemoje apibrėžiamos ir apibūdinamos užtikrinimo užduoties sudedamosios dalys ir tikslai. Šia Sistema TSA remiasi dėl finansinių ataskaitų audito pateikiant pagrindinius auditui taikomus principus ir esmines procedūras bei susijusias nuorodas. Šio TSA 34–35 pastraipose aptariama sąvoka „finansinės ataskaitos“ ir vadovybės atsakomybė už tokių ataskaitų rengimą. Kaip nurodoma šioje Sistemoje, užtikrinimo užduotis gali būti vykdoma tik jeigu apibrėžime nurodomi kriterijai yra „tinkami kriterijai“ ir jeigu jie yra žinomi numatomiems naudotojams. Šio TSA 37–48 pastraipose aptariami tinkami kriterijai ir jų prieinamumas numatomiems finansinių ataskaitų audito naudotojams auditoriui įvertinus finansinių atskaitų sudarymo tvarkos priimtinumą[1].

## Finansinių ataskaitų auditui taikomi etikos reikalavimai

4. **Auditorius turi laikytis atitinkamų etikos reikalavimų, susijusių su audito užduotimis.**

5. Kaip apibrėžta 220-ajame TSA „Istorinės finansinės informacijos auditų kokybės kontrolė“ finansinių ataskaitų auditui taikomi etikos reikalavimai apima Tarptautinės buhalterių federacijos patvirtinto *Buhalterių profesionalų etikos kodekso (TBF kodeksas)* A ir B dalyse apibrėžtus reikalavimus ir nacionalinius griežtesnius reikalavimus. 220-ajame TSA apibrėžti pagrindiniai TBF kodekso A ir B dalyse įtvirtinti profesinės etikos reikalavimai ir užduoties partnerio atsakomybė tokius etikos reikalavimus vykdyti. 220-ajame TSA pripažįstama, kad užduoties grupė turi teisę remtis sistema, kurią įmonė taiko vykdydama savo pareigas įgyvendinti atskirai audito užduočiai taikomas kokybės kontrolės procedūras (pavyzdžiui, susijusias su darbuotojų gebėjimais ir kompetencija juos priimant į darbą ir organizuojant tokių darbuotojų formalų mokymą; nepriklausomumu renkant ir perduodant atitinkamą nepriklausomumo informaciją, palaikant ryšius su klientais taikant priėmimo ir klientų išsaugojimo sistemas; vykdant reguliavimo ir teisinius reikalavimus įgyvendinant stebėsenos procesą), jeigu tik įmonės ar kitų šalių pateikta informacija neleidžia daryti kitokių prielaidų. Atitinkamai 1-ajame Tarptautiniame kokybės kontrolės standarte (TKKS) „Įmonių, kurios atlieka istorinės finansinės informacijos auditus ir peržvalgas, kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“ reikalaujama, kad įmonė nustatytų atitinkamą politiką ir procedūras, skirtas suteikti pakankamą užtikrinimą, kad įmonė ir jos personalas laikosi atitinkamų etikos reikalavimų.

## Finansinių ataskaitų audito atlikimas

6. **Auditorius turi atlikti auditą pagal Tarptautinius standartus auditui.**

7. TSA išdėstyti pagrindiniai principai ir esminės procedūros bei susijusios nuorodos, kurios pateikiamos kaip aiškinamojo pobūdžio ir kitokia medžiaga, įskaitant priedus. Pagrindiniai principai ir esminės procedūros turi būti suprantamos ir taikomos atsižvelgiant į aiškinamojo pobūdžio ir kitą medžiagą, kurioje pateikiamos nuorodos dėl tokių principų ar procedūrų taikymo. Norint suprasti ir tinkamai taikyti pagrindinius principus ir esmines procedūras būtina susipažinti su visu standarto tekstu.

8. Atlikdamas auditą pagal TSA auditorius taip pat privalo būti susipažinęs ir tinkamai atsižvelgti į Tarptautinius praktinius audito nurodymus (TPAN), taikomus audito užduočiai. TPAN pateikia aiškinamojo pobūdžio nuorodas ir praktinę pagalbą TSA įgyvendinantiems auditoriams. Auditorius, kuris netaiko atitinkamame TPAN pateiktų nuorodų, turi būti pasirengęs paaiškinti, kaip buvo laikomasi standarte apibrėžtų pagrindinių principų ir esminių procedūrų, kuriems taikomi atitinkami TPAN.

9. Auditorius taip pat gali atlikti auditą ir pagal TSA, ir pagal konkrečios jurisdikcijos ar šalies standartus auditui.

[1] 3 pastraipos paskutinio sakinio įgyvendinimas atidėtas iki įsigalios 800-asis TSA „Specialios sritys – specialios paskirties finansinių ataskaitų ir atskirų finansinės ataskaitos dalių, sąskaitų ar straipsnių auditas“ (peržiūrėtas ir perrašytas).

## Finansinių ataskaitų audito apimtis

10. Terminas „audito apimtis“ nurodo audito procedūras, kurios, auditoriaus nuomone ir remiantis TSA, yra būtinos ir kurios, atsižvelgus į aplinkybes, yra tinkamos audito tikslams pasiekti.

11. **Nustatydamas audito procedūras, kurias reikės atlikti audito metu pagal tarptautinius standartus auditui, auditorius turi laikytis visų atitinkamam auditui taikomų tarptautinių standartų auditui.**

12. Atliekant auditą, be TSA auditoriaus gali būti reikalaujama laikytis ir kitų profesinių, teisinių ir priežiūros institucijų reikalavimų. TSA neturi viršenybės finansinių ataskaitų auditui taikomų vietos įstatymų ar teisės aktų atžvilgiu. Jeigu tokie vietos įstatymai ar teisės aktai skiriasi nuo TSA, pagal vietos įstatymus ar teisės aktus atliktas auditas nėra automatiškai laikomas atliktu pagal TSA.

13. Atlikdamas auditą pagal TSA ir atitinkamos jurisdikcijos ar šalies audito standartus auditorius ne tik laikosi visų atitinkamam auditui taikomų TSA, bet ir atlieka bet kokias papildomas audito procedūras, reikalingas užtikrinti atitiktį tos jurisdikcijos ar šalies standartams.

14. **Auditorius neturi pareikšti, kad laikomasi tarptautinių standartų auditui, kai auditorius visų su tuo auditu susijusių tarptautinių standartų auditui iki galo nesilaikė.** Išskirtinėmis aplinkybėmis jis gali nuspręsti, kad norint pasiekti audito tikslą būtina nukrypti nuo pagrindinių atitinkamam auditui taikomų principų ar esminių procedūrų. Tokiu atveju auditorius turi teisę teigti, kad auditas atliktas pagal tarptautinius standartus auditui tik jeigu nukrypimai yra tinkamai dokumentuoti, kaip reikalaujama pagal 230-ąjį TSA „Audito dokumentai“.

## Profesinis skepticizmas

15. **Planuoti ir atlikti auditą auditorius turi su profesiniu skepticizmu, pripažindamas, jog gali būti aplinkybių, dėl kurių finansinės ataskaitos galėtų būti reikšmingai iškraipytos.**

16. Profesinis skepticizmas reiškia, jog surinktus audito įrodymus auditorius vertina kritiškai ir abejodamas ir itin atidžiai vertina audito įrodymus, kurie prieštarauja ar verčia abejoti dokumentų ir vadovybės bei už valdymą atsakingų asmenų atsakymų į paklausimus patikimumu. Pavyzdžiui, viso audito metu profesinis skepticizmas auditoriui padės sumažinti riziką nepastebėti įtartinų aplinkybių, pernelyg greitai apibendrinti išvadas iš audito stebėjimo bei daryti klaidingas prielaidas nustatant audito procedūrų pobūdį, laiką ir apimtį ir vėliau vertinant rezultatus. Teikdamas paklausimus ar atlikdamas kitas audito procedūras auditorius pasitenkina tik visiškai įtikinančiais audito įrodymais, gautais vadovaujantis prielaida, kad vadovybė ir už valdymą atsakingi asmenys yra sąžiningi ir elgiasi garbingai. Todėl pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, padedančių padaryti išvadas, kuriomis grindžiama auditoriaus nuomonė, vadovybės pareiškimai atstoti negali.

## Pakankamas užtikrinimas

17. Pagal TSA atliktas auditas yra skirtas suteikti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose bendrai paėmus nėra reikšmingų iškraipymų nei dėl apgaulės, nei dėl klaidos. Pakankamas užtikrinimas yra sąvoka, susijusi su sukauptais audito įrodymais, kurie yra būtini auditoriui padaryti išvadą, jog finansinėse ataskaitose reikšmingų iškraipymų nėra. Pakankamas užtikrinimas yra su visu audito procesu susijusi sąvoka.

18. Tačiau gauti absoliutaus užtikrinimo auditorius negali, kadangi auditas turi įgimtų apribojimų, kurie auditoriaus galimybėms aptikti reikšmingus iškraipymus daro poveikį. Šie apribojimai kyla dėl tokių veiksnių, kaip:

    - testų naudojimas;
    - bet kokiai vidaus kontrolės sistemai būdingi įgimti apribojimai (pavyzdžiui, vadovybės galimybė nesilaikyti taisyklių ar sudaryti suokalbį), ir
    - faktas, jog didžioji dalis audito įrodymų yra tik patvirtinantys prielaidas, o ne leidžiantys daryti išvadas.

19. Taip pat atlikdamas darbą, reikalingą auditoriaus nuomonei susidaryti, auditorius nuolat turi priimti sprendimus, ypač dėl:

    (a) audito įrodymų rinkimo, pavyzdžiui, sprendimams dėl audito procedūrų pobūdžio, laiko ir apimties;

    (b) išvadų darymo remiantis surinktais audito įrodymais, pavyzdžiui, vertinant vadovybės įvertinimų sudarant finansines ataskaitas pagrįstumą.

20. Be to, audito įrodymų, kuriais remiantis galima daryti išvadas apie tam tikrus finansinių ataskaitų tvirtinimus, įtikinamumui gali padaryti įtaką ir kiti apribojimai[2] (pavyzdžiui susijusių šalių sandoriai). Tokiais atvejais tam tikri TSA nustato tikslias audito procedūras, kurios, įvertinus konkrečių tvirtinimų pobūdį, suteikia pakankamus audito įrodymus, jeigu tik nėra:

    (a) neįprastų aplinkybių, dėl kurių reikšmingo iškraipymo rizika taptų didesne nei įprastomis aplinkybėmis galima būtų tikėtis;

    (b) jokių reikšmingo iškraipymo buvimo požymių.

21. Dėl aukščiau aprašytų veiksnių auditas nėra garantija, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, nes absoliutus užtikrinimas nėra pasiekiamas. Be to, audito nuomonė negarantuoja, kad įmonė veiks ateityje ar kad vadovybės vykdoma veikla yra efektyvi ir veiksminga.

## Audito rizika ir reikšmingumas

22. Įmonės, kad pasiektų savo tikslus, įgyvendina savo nustatytas strategijas ir, priklausomai nuo savo veiklos pobūdžio ir ūkio šakos, teisinės aplinkos, kurioje jos veikia, įmonių dydžio ir sudėtingumo, susiduria su daugybe verslo rizikos veiksnių[3]. Vadovybės pareiga yra tokias rizikas nustatyti ir atitinkamai į jas reaguoti. Tačiau ne visos rizikos yra susijusios su finansinių ataskaitų sudarymu. Auditoriaus darbui svarbi yra tik tokia rizika, kuri gali turėti įtakos finansinėms ataskaitoms.

23. Tam, kad gautų pakankamą užtikrinimą, jog finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą būklę ar visais reikšmingais atžvilgiais sudarytos pagal taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, auditorius surenka ir įvertina audito įrodymus. Pakankamo užtikrinimo sąvoka pripažįsta riziką, jog audito nuomonė gali būti netinkama. Rizika, kad auditorius gali pateikti netinkamą nuomonę, kuomet finansinėse ataskaitose yra reikšmingų informacijos iškraipymų, vadinama „audito rizika“.[4]

24. **Planuoti ir atlikti auditą auditorius turi taip, kad audito riziką sumažintų iki priimtinai žemo lygio, atitinkančio audito tikslą.** Audito riziką auditorius sumažina parengdamas audito procedūras ir jas atlikdamas tam, kad surinktų pakankamus ir tinkamus audito įrodymus bei galėtų padaryti teisingas išvadas, kuriomis grindžiama audito nuomonė. Pakankamą užtikrinimą galima gauti tik jeigu audito riziką auditorius sumažina iki priimtinai žemo lygio.

25. Audito rizika yra reikšmingo finansinių ataskaitų iškraipymo rizika (arba tiesiog „reikšmingo iškraipymo rizika“ (t. y. rizika, jog finansinės ataskaitos reikšmingai iškraipytos yra dar prieš auditą) ir rizika, kad auditorius tokių iškraipymų nepastebės („aptikimo rizika“). Audito procedūras auditorius atlieka tam, kad įvertintų reikšmingo iškraipymo riziką ir, atlikdamas vertinimu pagrįstas kitas audito procedūras, stengiasi sumažinti aptikimo riziką (žr. 315-ąjį TSA „Įmonės ir jos aplinkos supratimas bei reikšmingo iškraipymo rizikų vertinimas“ ir 330-ąjį TSA „Auditoriaus procedūros, atliekamos atsižvelgiant į įvertintas rizikas“). Atlikdamas auditą auditorius vadovaujasi profesiniu sprendimu dėl audito metodikos, labiausiai atkreipdamas dėmesį į galimas problemas (t. y. kokie galimi iškraipymai) tvirtinimų lygmeniu (žr. 500-ąjį TSA „Audito įrodymai“), ir atlikdamas audito procedūras atsižvelgiant į įvertintą riziką tam, kad būtų surinkti pakankami ir tinkami audito įrodymai.

26. Auditoriui yra svarbūs reikšmingi iškraipymai ir jis neatsako už iškraipymų, kurie nėra reikšmingi finansinėms ataskaitoms apskritai, atskleidimą. Auditorius apsvarsto, ar nustatytų neištaisytų atskirų ir visų kartu iškraipymų poveikis turi reikšmės visoms finansinėms ataskaitoms apskritai. Reikšmingumas ir audito rizika yra susiję (žr. 320-ąjį TSA „Reikšmingumas auditui“). Norėdamas nustatyti audito procedūras, kurios padėtų nustatyti, ar yra visoms finansinėms ataskaitoms reikšmingų iškraipymų, auditorius apsvarsto reikšmingų iškraipymų riziką dviem lygmenimis: finansinių ataskaitų lygmeniu ir ūkinių operacijų grupių, sąskaitų likučių, atskleidimų ir susijusių tvirtinimų lygmeniu.[5]

27. Auditorius apsvarsto reikšmingo iškraipymo riziką finansinių ataskaitų lygmeniu, kuri yra iš esmės reikšmingo iškraipymo rizikos, kylančios visoms finansinėms ataskaitoms ir gali turėti įtakos daugeliui tvirtinimų. Tokio pobūdžio rizikos dažnai būna susijusios su įmonės kontrolės aplinka (nors rizika gali būti siejama ir su kitais veiksniais, kaip pavyzdžiui, prastėjančiomis ekonominėmis sąlygomis), ir tai nebūtinai yra rizikos, susijusios su konkrečiais tvirtinimais apie ūkinių operacijų grupes, sąskaitų likučius ar atskleidimą. Ši bendra rizika greičiau atspindi aplinkybes, kurios didina reikšmingų iškraipymų skirtinguose

[2] 500-ojo TSA „Audito įrodymai“ 15–18 pastraipose aptariamas tvirtinimų naudojimas renkant audito įrodymus.

[3] 315-ojo TSA „Įmonės ir jos aplinkos supratimas bei reikšmingo iškraipymo rizikų vertinimas“ 30–34 pastraipose aptariama verslo rizikos sąvoka bei tai, kaip ji yra susijusi su reikšmingo iškraipymo rizikomis.

[4] Audito rizikos apibrėžimas neapima rizikos, kad auditorius gali klaidingai pareikšti nuomonę, jog finansinėse ataskaitose yra reikšmingų iškraipymų.

[5] 315-ajame TSA „Įmonės ir jos aplinkos supratimas bei reikšmingo iškraipymo rizikų vertinimas“ pateiktos papildomas nuorodos auditoriui keliamam reikalavimui įvertinti reikšmingo iškraipymo riziką finansinių ataskaitų lygmeniu ir tvirtinimų lygmeniu.

tvirtinimuose riziką, pavyzdžiui, kai vadovybė nepaiso vidaus kontrolės. Tokios rizikos gali būti ypač svarbios auditoriui svarstant reikšmingo iškraipymo riziką, kylančią dėl apgaulės. Auditoriaus atsakas į įvertintą reikšmingo iškraipymo riziką finansinių ataskaitų lygmeniu yra apsvarstyti personalo, kuriam priskirtos svarbios užduoties pareigos, išsilavinimą, įgūdžius ir gebėjimus, nuspręsti, ar būtina pasitelkti ekspertus, taip pat, kokia turėtų būti taikoma priežiūra, ir apsvarstyti, ar yra įvykių ar sąlygų, kurios galėtų kelti didelių abejonių dėl įmonės veiklos tęstinumo.

28. Auditorius taip pat apsvarsto reikšmingo iškraipymo riziką ūkinių operacijų grupių, sąskaitų likučių ir atskleidimų lygmeniu, kadangi tai padeda nustatyti tvirtinimams[6] taikomų tolesnių audito procedūrų pobūdį, laiką ir apimtį. Auditorius stengiasi surinkti pakankamus ir tinkamus audito įrodymus ūkinių operacijų grupių, sąskaitų likučių ir atskleidimų lygmeniu, kad baigęs auditą jis galėtų pareikšti nuomonę apie visas finansines ataskaitas esant priimtinai žemo lygio audito rizikai. Šiam tikslui pasiekti auditoriai naudoja įvairias metodikas.[7]

29. Toliau esančiose pastraipose aptariamos ir paaiškinamos audito rizikos sudėtinės dalys. Reikšmingo iškraipymo riziką tvirtinimų lygmeniu sudaro dvi pagrindinės dalys:

- „Įgimta rizika“ yra prielaida tvirtinime atsirasti iškraipymui, kuris gali būti reikšmingas atskirai arba kartu su kitais iškraipymais, darant prielaidą, kad nebuvo susijusios vidaus kontrolės. Tokio iškraipymo rizika vienų tvirtinimų, ūkinių operacijų, sąskaitų likučių ar atskleidimų atžvilgiu gali būti didesnė nei kitų. Pavyzdžiui, labiau tikėtina, jog iškraipymas pasitaikys sudėtinguose, o ne paprastuose skaičiavimuose. Sąskaitų, kuriose yra nurodytos sumos, apskaičiuotos remiantis apskaitiniais įvertinimais, reikšmingo iškraipymo rizika yra žymiai didesnė nei sąskaitų su sąlyginai įprastais ir faktiniais duomenimis. Įgimtai rizikai taip pat gali daryti įtakos išorinės aplinkybės, sukeliančios verslo riziką. Pavyzdžiui, dėl technologinės pažangos tam tikras produktas gali tapti pasenusiu, dėl ko atsargų vertė gali būti nepagrįstai padidinama. Be tam tikriems tvirtinimams būdingų aplinkybių, įmonės ir jos aplinkos veiksniai, kurie yra susiję su keliomis ar visomis ūkinių operacijų grupėmis, sąskaitų likučiais ar atskleidimais, gali daryti įtaką su tam tikru tvirtinimu susijusiai įgimtai rizikai. Šie veiksniai gali būti, pavyzdžiui, apyvartinio kapitalo trūkumas arba blogėjančios tam tikros ūkio šakos sąlygos, dėl kurių joje bankrutuoja daugybė įmonių.
- „Kontrolės rizika“ – tai rizika, kad įmonės vidaus kontrolė laiku neaptiks ir neištaisys ar neužkirs kelio tvirtinime galinčiam pasitaikyti iškraipymui, kuris gali būti reikšmingas pats savaime arba kartu su kitais iškraipymais. Šios rizikos lygis priklauso nuo vidaus kontrolės, kuri yra svarbi pasiekti įmonės tikslams sudarant įmonės finansines ataskaitas, struktūros ir jos veikimo efektyvumo. Dėl vidaus kontrolei būdingų įgimtų trūkumų tam tikra kontrolės rizika visada išliks.

30. Įgimta rizika ir kontrolės rizika yra įmonės rizikos, kurios egzistuoja nepriklausomai nuo finansinių ataskaitų audito. Kad sudarytų pagrindą tolesnėms audito procedūroms, nors tas vertinimas yra tik nuomonės apie riziką susidarymas, o ne tikslus rizikos įvertinimas, reikšmingo iškraipymo riziką auditorius turi įvertinti tvirtinimų lygmeniu. Kai vertindamas reikšmingo iškraipymo riziką auditoriaus vertina vykdomos kontrolės numatomą efektyvumą, tam, kad pagrįstų rizikos vertinimą, auditorius atlieka kontrolės testus. Paprastai įgimta rizika ir kontrolės rizika TSA nenurodomos atskirai ir vadinamos greičiau bendrai kaip „reikšmingo iškraipymo rizika“. Nors TSA paprastai kalba apie bendrą „reikšmingo iškraipymo rizikos“ vertinimą, auditorius, priklausomai nuo audito būdų ar metodų ir praktinių sumetimų, įgimtą riziką ir kontrolės riziką gali vertinti atskirai arba kartu. Reikšmingo iškraipymo rizika gali būti įvertinta kiekybiškai, pavyzdžiui, procentais arba ne kiekybės matais. Bet kokiu atveju daug svarbesnis yra auditoriaus atliekamas tinkamas rizikos vertinimas nei būdai, kuriais tai gali būti atliekama.

31. „Aptikimo rizika“ yra rizika, kad auditorius neaptiks iškraipymo, kuris gali būti reikšmingas pats savaime arba kartu su kitais iškraipymais. Aptikimo rizika priklauso nuo audito procedūros bei jos taikymo veiksmingumo. Visiškai pašalinta aptikimo rizika negali būti dėl įvairių veiksnių, taip pat dėl to, kad visų ūkinių operacijų grupėje, sąskaitų likučių ar atskleidimų auditorius dažniausiai netikrina. Šie veiksniai yra tokie, kaip auditoriaus pasirinkta netinkama audito procedūra, neteisingai taikoma tinkama audito procedūra ar neteisingai interpretuojami audito rezultatai. Šių veiksnių galima išvengti auditą tinkamai planuojant, parenkant tinkamą užduoties grupę, laikantis profesinio skepticizmo, vykdant tinkamą audito priežiūrą ir peržiūrint atliktą audito darbą.

---

[6] 330-ajame TSA „Auditoriaus procedūros, atliekamos atsižvelgiant į įvertintas rizikas“ pateiktos papildomos nuorodos dėl auditoriui keliamo reikalavimo nustatyti ir atlikti tolesnes audito procedūras, atsižvelgiant į įvertintas rizikas tvirtinimų lygmeniu.

[7] Auditorius gali pasinaudoti modeliu, kuris matematiškai išreiškia audito rizikos dalių ryšį ir leidžia pasiekti tinkamą aptikimo rizikos lygį. Kai kurie auditoriai, norėdami pasiekti pageidautiną audito rizikos lygį, šiuo modeliu pasinaudoja planuodami audito procedūras, nors naudojant šį modelį neapsieinama be audito procesui būdingų sprendimų.

32. Aptikimo rizika yra susijusi su audito procedūrų, kurias auditorius nustato tam, kad sumažintų audito riziką iki priimtinai žemo lygio, pobūdžiu, laiku ir apimtimi. Kalbant apie tam tikrą audito riziką, priimtinas aptikimo rizikos lygis yra atvirkštine tvarka susijęs su reikšmingo iškraipymo rizikos vertinimu. Kuo, auditoriaus nuomone, didesnė yra reikšmingo iškraipymo rizika, tuo mažesnė aptikimo rizika. Ir atvirkščiai: kuo, auditoriaus nuomone, mažesnė yra reikšmingo iškraipymo rizika, tuo didesnė aptikimo rizika.

## Atsakomybė už finansines ataskaitas

33. Auditoriaus pareiga yra susidaryti ir pareikšti nuomonę apie finansines ataskaitas, o įmonės vadovybės[8] pareiga, prižiūrint už valdymą atsakingiems asmenims[9], – sudaryti finansines ataskaitas ir jas pateikti pagal taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką. Finansinių ataskaitų auditas vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų nuo atsakomybės už finansines ataskaitas neatleidžia.

34. Terminas „finansinės ataskaitos“ reiškia struktūrizuotai pateiktą finansinę informaciją, kurią dažniausiai sudaro pridėtas pagal apskaitos dokumentus parengtas aiškinamasis raštas, skirtas pateikti informacijai apie įmonės išteklius ir įsipareigojimus tam tikru momentu ar jų pasikeitimus per tam tikrą laikotarpį pagal taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką. Šis terminas gali reikšti finansinių ataskaitų rinkinį, bet taip pat gali reikšti ir vieną atskirą finansinę ataskaitą, pavyzdžiui, balansą, pajamų ir sąnaudų ataskaitą ir susijusį aiškinamąjį raštą.

35. Taikoma finansinių ataskaitų sudarymo tvarka nustato finansinių ataskaitų formą ir turinį ir apibrėžia, kas sudaro visą finansinių ataskaitų rinkinį. Pagal tam tikras finansinių ataskaitų sudarymo tvarkas atskira finansinė ataskaita, tokia kaip pinigų srautų ataskaita, ir susiję aiškinamieji raštai sudaro visą finansinių ataskaitų rinkinį. Pavyzdžiui, Tarptautiniame viešojo sektoriaus apskaitos standarte (TVSAS) „Finansinė atskaitomybė pinigų apskaitos principu“ teigiama, kad viešojo sektoriaus įmonei sudarant ir teikiant finansines ataskaitas pagal TVSAS pagrindinė finansinė ataskaita yra grynųjų pinigų įplaukų ir mokėjimų ataskaita. Kita vertus, finansinės ataskaitos, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) yra skirtos teikti informacijai apie įmonės finansinę būklę, jos veiklos rezultatus ir pinigų srautus. Pagal TFAS, visą finansinių ataskaitų rinkinį sudaro balansas, pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavybės pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita ir aiškinamasis raštas, kuriame pateikiama apskaitos politikos santrauka ir kiti paaiškinimai.

36. Vadovybės pareiga yra nustatyti, kokia finansinių ataskaitų sudarymo tvarka turi būti taikoma sudarant ir pateikiant finansines ataskaitas. Vadovybė taip pat atsakinga už finansinių ataskaitų sudarymą ir pateikimą pagal tokią taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką. Vykdydama pareigas pagal tokią atsakomybę vadovybė:

    - parengia, įgyvendina ir palaiko vidaus kontrolę, kuri užtikrina galimybę sudaryti ir pateikti finansines ataskaitas, kuriose nėra jokių reikšmingų iškraipymų nei dėl apgaulės, nei dėl klaidų;
    - parenka ir taiko atitinkamą apskaitos politiką, ir
    - daro atitinkamas aplinkybes atitinkančius apskaitinius įvertinimus.

## Finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos priimtinumo nustatymas[10]

37. **Auditorius turi nustatyti, ar vadovybės priimta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka yra priimtina.** Dažniausiai auditorius tai nustato svarstydamas, ar priimti audito užduotį, kaip aprašyta 210-ajame TSA „Audito užduoties sąlygos“. TSA priimtina finansinių ataskaitų sudarymo tvarka vadinama „taikoma finansinių ataskaitų sudarymo tvarka“.

38. Atsižvelgdamas į įmonės pobūdį (pavyzdžiui, ar tai yra verslo įmonė, viešojo sektoriaus įmonė, ar ne pelno siekianti organizacija) ir į finansinių ataskaitų tikslą auditorius nustato, ar vadovybės priimta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka yra priimtina.

### Finansinės ataskaitos, sudaromos tenkinti konkrečių vartotojų finansinės informacijos poreikiui

39. Tam tikrais atvejais finansinių ataskaitų tikslas yra tenkinti konkrečių vartotojų finansinės informacijos poreikį. Tokiomis aplinkybėmis taikoma finansinių ataskaitų sudarymo tvarka pasirenkama pagal tokių vartotojų informacijos poreikį. Finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos, skirtos konkrečių vartotojų

[8] Šiame TSA terminas „vadovybė“ naudojamas nurodyti asmenims, atsakingiems už finansinių ataskaitų sudarymą ir pateikimą. Priklausomai nuo konkrečiose jurisdikcijose taikomų teisinių sistemų, gali būti naudojami ir kitokie terminai.

[9] Valdymo struktūros įvairiose šalyse gali labai skirtis, priklausomai nuo kultūros ir teisinių sąlygų. Todėl, priklausomai nuo tam tikros jurisdikcijos teisinių reikalavimų, skiriasi vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų pareigos.

[10] 37–48 pastraipų įgyvendinimas atidėtas iki įsigalios 800-asis TSA „Specialios sritys – specialios paskirties finansinių ataskaitų ir atskirų finansinės ataskaitos dalių, sąskaitų ar straipsnių auditas“ (peržiūrėtas ir perrašytas).

poreikiams tenkinti, pavyzdžiai yra tokie: mokesčių apskaičiavimo pagrindas su įmonės mokesčių deklaracija teikiamose finansinėse ataskaitose; vyriausybės institucijos nustatytos nuostatos dėl finansinių ataskaitų rinkinio, kad būtų patenkinti šios institucijos poreikiai; finansinių ataskaitų sudarymo tvarka pagal sutarties dėl tokių finansinių ataskaitų sudarymo nuostatas. Pagal tokią finansinių ataskaitų sudarymo tvarką sudarytos finansinės ataskaitos gali būti vienintelės tokios įmonės finansinės ataskaitos ir tokiomis aplinkybėmis vartotojų yra dažniausiai naudojamos kartu su tomis vartotojų grupėmis, kurioms tokios finansinės ataskaitos yra skirtos. Nors tokiomis aplinkybėmis tokios finansinės ataskaitos platinamos viešai, jos vis tiek laikomos sudarytomis tenkinti specialius konkrečios vartotojų grupės poreikius pagal atitinkamus TSA. 800-asis TSA „Auditoriaus išvada, vykdant specialios paskirties audito užduotis“ nustato standartus ir pateikia nuorodas dėl finansinių ataskaitų, kurių tikslas yra tenkinti konkrečių vartotojų finansinės informacijos poreikius. Nors konkretūs vartotojai gali būti ir neįvardyti, 800-ajame TSA taip pat kalbama apie finansines ataskaitas, sudarytas pagal tam tikrą tvarką, kurios tikslas nėra pateikti teisingą vaizdą.

**Finansinės ataskaitos, sudaromos tenkinti plataus vartotojų rato bendro pobūdžio finansinės informacijos poreikiams**

40. Dauguma finansinių ataskaitų vartotojų neturi galimybės reikalauti, kad finansinės ataskaitos būtų sudarytos konkretiems jų informacijos poreikiams tenkinti. Nors visų konkrečių vartotojų poreikių patenkinti yra neįmanoma, tam tikri finansinės informacijos poreikiai gali būti bendri plačiam vartotojų ratui. Finansinės ataskaitos, parengtos pagal finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, skirtą tenkinti plataus vartotojų rato bendro pobūdžio informacijos poreikiams yra vadinamos „bendros paskirties finansinės ataskaitos“.

**Įgaliotų ar pripažintų organizacijų nustatyta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka**

41. Šiuo metu nėra vieno objektyvaus ar autoritetingo pagrindo, kuris būtų visuotinai pripažintas tinkamu vertinti bendros paskirties finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos priimtinumą. Iki toks pagrindas bus sukurtas, finansinių ataskaitų sudarymo tvarka, patvirtinta organizacijų, kurios yra įgaliotos ir pripažintos turinčiomis teisę tvirtinti tam tikros rūšies įmonėms taikomus standartus, yra laikoma priimtina tokios rūšies įmonių bendro pobūdžio finansinėms ataskaitoms sudaryti, jeigu tik tokios organizacijos taiko patvirtintas ir skaidrias procedūras, pagal kurias atsižvelgiama į plataus rato suinteresuotų šalių nuomones. Tokių finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos pavyzdžiai būtų tokie:

    - TFAS patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos;
    - TVSAS, patvirtinti Tarptautinės buhalterių federacijos – Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų valdybos;
    - pripažintos konkrečios jurisdikcijos standartus nustatančios institucijos patvirtinti Bendrieji apskaitos principai.

    Šios finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos dažnai yra įvardijamos kaip taikomos finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos vykdant teisinius ir priežiūros institucijų reikalavimus, taikomus rengiant bendros paskirties finansines ataskaitas. 800-ajame TSA apibūdinta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka, skirta tenkinti specialiems vyriausybės institucijos poreikiams.

**Finansinių ataskaitų sudarymo tvarka, papildyta teisiniais ir priežiūros institucijų reikalavimais**

42. Kai kuriose jurisdikcijose pagal teisinius ir priežiūros institucijų reikalavimus vadovybės parengta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka gali būti papildyta specialiais reikalavimais dėl finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo. Tokiose jurisdikcijose taikant TSA tokia finansinių ataskaitų sudarymo tvarka apima jau nustatytą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką ir tokius papildomus reikalavimus, jeigu tik jie neprieštarauja taikomai finansinių ataskaitų sudarymo tvarkai. Tai gali būti, pavyzdžiui, tokiu atveju, kai pagal papildomus reikalavimus numatoma atskleisti daugiau informacijos nei pagal nustatytą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką arba kai pagal papildomus reikalavimus yra numatyta mažiau priimtinų pasirinkimo galimybių nei pagal nustatytą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką. Jeigu papildomi reikalavimai nustatytai finansinių ataskaitų sudarymo tvarkai prieštarauja, tokius reikalavimus auditorius aptaria su įmonės vadovybe ir nustato, ar tokius papildomus reikalavimus galima įvykdyti atskleidžiant papildomus duomenis. Jeigu to padaryti neįmanoma, auditorius apsvarsto, ar būtina modifikuoti auditoriaus išvadą, žr. 701-ąjį TSA „Nepriklausomo auditoriaus išvados modifikavimas“.

**Jurisdikcijos, kuriose nėra įgaliotų ar pripažintų standartus nustatančių organizacijų**

43. Jeigu įmonė yra registruota ar veikia jurisdikcijoje, kurioje nėra įgaliotos ar pripažintos standartus nustatančios organizacijos, įmonė pati nustato taikomą finansinių ataskaitų sudarymo tvarką. Tokiose jurisdikcijose dažniausiai taikoma vienos iš 41 pastraipoje nurodytų organizacijų nustatyta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka. Arba, kitu atveju, tokiose jurisdikcijose gali būti sudaromi susitarimai dėl apskaitos tvarkos, kurie visuotinai pripažįstami kaip tam tikroms tose jurisdikcijose veikiančioms įmonėms

taikoma bendros paskirties finansinių ataskaitų sudarymo tvarka. Kai įmonė priima tokią finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, auditorius nustato, ar susitarimai dėl apskaitos tvarkos gali būti laikomi priimtini kaip bendros paskirties finansinių ataskaitų sudarymo tvarka. Kai susitarimai dėl apskaitos tvarkos konkrečioje jurisdikcijoje yra taikomi labai plačiai, gali būti, kad tos jurisdikcijos apskaitos specialistai jau yra įvertinę tokios finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos priimtinumą. Arba, kitu atveju, auditorius tokį sprendimą priima įvertinęs, ar susitarimai dėl apskaitos tvarkos iš esmės turi tokius pačius požymius kaip ir priimtina finansinių ataskaitų sudarymo tvarka arba susitarimus dėl apskaitos tvarkos palyginęs su priimtina laikomos finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos reikalavimais.

44. Bendros paskirties finansinių ataskaitų sudarymo tvarka dažniausiai turi tokius požymius, dėl kurių pateikiama vartotojams naudinga finansinė informacija:

    (a) Svarbumas – finansinėse ataskaitose teikiama informacija yra svarbi atsižvelgus į įmonės pobūdį ir finansinių ataskaitų tikslus. (Pavyzdžiui, jeigu bendro pobūdžio finansines ataskaitas rengia verslo įmonė, svarbumas vertinamas kaip informacija, skirta tenkinti plataus rato vartotojų bendro pobūdžio informacijos poreikiams, tokiems vartotojams priimant ekonominius sprendimus. Tokie poreikiai dažniausiai yra tenkinami įmonei teisingai parodant įmonės būklę, finansinius veiklos rezultatus ir jos pinigų srautus).

    (b) Išsamumas – nurodytos visos ūkinės operacijos ir įvykiai, sąskaitų likučiai ir atskleidimai, kurie gali turėti reikšmės teisingam finansinių ataskaitų pateikimui.

    (c) Patikimumas – finansinėse ataskaitose pateikta informacija:

        (i) atspindi ne tik įvykių ir ūkinių operacijų teisinę formą, bet ir parodo jų ekonominę prasmę; ir

        (ii) naudojama panašiomis aplinkybėmis užtikrina pakankamai nuoseklų įvertinimą, pateikimą ir atskleidimą.

    (d) Neutralumas –finansinėse ataskaitose padeda pateikti nešališką finansinę informaciją.

    (e) Suprantamumas – finansinėse ataskaitose pateikta informacija yra aiški ir suprantama ir negali būti aiškinama skirtingai.

45. Susitarimų dėl apskaitos tvarkos rinkinys, skirtas tenkinti tam tikriems konkrečitiems poreikiams, negali būti laikomas priimtina finansinių ataskaitų sudarymo tvarka rengti plataus rato vartotojų bendrus informacijos poreikius tenkinti reikalingas finansines ataskaitas.

46. Finansinėse ataskaitose aprašant finansinių ataskaitų sudarymo tvarką pateikiama informacija apie finansinių ataskaitų sudarymo pagrindą, pasirinktą ir svarbioms ūkinėms operacijoms, ir kitiems svarbiems įvykiams taikomą apskaitos politiką.

47. Auditorius gali nuspręsti palyginti susitarimus dėl apskaitos tvarkos su taikomos ir laikomos priimtina finansinių ataskaitų sudarymo tvarkos reikalavimais, pavyzdžiui, Tarptautinių apskaitos standartų valdybos patvirtintais TFAS. Atlikdamas mažos įmonės auditą auditorius gali nuspręsti tokius susitarimus dėl apskaitos tvarkos palyginti su įgaliotų ir pripažintų standartus nustatančių organizacijų specialiai tokioms įmonėms patvirtina finansinių ataskaitų sudarymo tvarka. Taip palyginęs šias tvarkas ir nustatęs skirtumus, nuspręsdamas, ar vadovybės priimti susitarimai dėl apskaitos tvarkos gali būti laikomi tinkama finansinių ataskaitų sudarymo tvarka, auditorius turėtų atsižvelgti į tokių skirtumų atsiradimo priežastis ir įvertinti, ar taikant tokius susitarimus dėl apskaitos tvarkos nebūtų sudarytos klaidinančios finansinės ataskaitos.

48. Jeigu auditorius nusprendžia, kad vadovybės priimta finansinių ataskaitų sudarymo tvarka negali būti laikoma priimtina, jis įvertina to įtaką auditoriaus sprendimui priimti audito užduotį (210-asis TSA) ir auditoriaus išvadai (701-asis TSA).

## Nuomonės apie finansines ataskaitas pareiškimas

49. Pareikšdamas nuomonę apie visą bendros paskirties finansinių ataskaitų rinkinį, parengtą pagal finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, skirtą pateikti teisingam vaizdui, auditorius remiasi 700-uoju TSA „Nepriklausomo auditoriaus išvada apie visą bendrosios paskirties finansinių atskaitų rinkinį“, kuriame pateikiami standartai ir nuorodos dėl dalykų, į kuriuos auditorius turi atsižvelgti susidarydamas nuomonę apie tokias finansines ataskaitas, ir dėl auditoriaus išvados formos ir turinio. Modifikuotai nuomonei pareikšti auditorius taip pat remiasi 701-uoju TSA, įskaitant nuostatas dėl dalyko pabrėžimo, sąlyginės nuomonės, atsisakymo pareikšti nuomonę ir neigiamos nuomonės.

50. Auditorius remiasi 800-uoju TSA, kai pareiškia nuomonę apie:

    (a) visą finansinių ataskaitų rinkinį, sudarytą pagal kitą apskaitos pagrindą;

(b) viso bendros paskirties ar specialios paskirties finansinių ataskaitų rinkinio dalį, tokią kaip atskira finansinė ataskaita, konkrečios sąskaitos, sąskaitų dalys arba finansinės ataskaitos straipsniai;

(c) sutartinių įsipareigojimų vykdymą; ir

(d) finansinių ataskaitų santrauką.

51. Be ataskaitų teikimo nuostatų, 800-ajame TSA apibrėžiami kiti dalykai, kuriuos auditorius apsvarsto vykdydamas tokias užduotis, kaip pavyzdžiui, užduoties priėmimas ir audito atlikimas.

## Įsigaliojimo data

52. Šis standartas galioja 2006 m. birželio 15 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui.

**Taikymo viešajame sektoriuje ypatumai**

1. *Nepriklausomai nuo to, ar auditas atliekamas privačiame, ar viešajame sektoriuje, pagrindiniai audito principai lieka tie patys. Gali skirtis tik viešajame sektoriuje atliekamo audito tikslas ir apimtis. Tokie skirtumai dažniausiai atsiranda dėl skirtingų įgaliojimų atliekant auditą, teisinių reikalavimų ar ataskaitų formos (pavyzdžiui, iš viešojo sektoriaus įmonių gali būti reikalaujama parengti papildomas finansines ataskaitas).*

2. *Atlikdamas auditą viešajame sektoriuje auditorius turi atsižvelgti į bet kokių kitų susijusių teisės aktų specifinius reikalavimus, įstatymus ar ministerijų direktyvas, kurios daro įtaką įgaliojimams atliekant auditą, taip pat į kitus specifinius audito reikalavimus, kaip pavyzdžiui, būtinybę atsižvelgti į nacionalinio saugumo klausimus. Įgaliojimai atliekant auditą viešajame sektoriuje gali būti konkretesni nei atliekant auditą privačiame sektoriuje, auditas gali apimti daugiau tikslų bei būti didesnės apimties, lyginant su privataus sektoriaus finansinių ataskaitų audito tikslais ir apimtimi. Įgaliojimai ir reikalavimai gali padaryti įtaką, pavyzdžiui, auditoriaus sprendimui dėl reikšmingumo, dėl pranešimo apie apgaulę ir klaidą ir dėl auditoriaus išvados formos. Taip pat gali skirtis audito metodika ir audito atlikimo būdas. Tačiau šie skirtumai pagrindiniams principams ir esminėms procedūroms įtakos nedaro.*